



ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a z členiek JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a JUDr. Aleny Adamcovej v právnej veci žalobcov: **X. I. L. Š.**, nar. X., bytom P. č. X., Z. M., **2. D. D. F. S. P.**, nar. X., bytom S. č. X., Z. M., **3. I. M. Š.**, nar. X., bytom V. č. X., B., **4. J. Š.**, nar. X., bytom P. č. X., Z. M., všetci zastúpení M. I. E. S., advokátkou, S. č. X., N., proti žalovanému: **Katastrálny úrad v Nitre**, Štefánikova č. 69, Nitra, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Co 16/2009-2/Fi zo dňa 16. decembra 2009, na spoločné odvolanie žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/25/2010-93 zo dňa 4. mája 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/25/2010-93 zo dňa 4. mája 2010 **m e n í** tak, že rozhodnutie žalovaného č. Co 16/2009-2/Fi zo dňa 16. decembra 2009 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

Žalovaný **j e p o v i n n ý** nahradiť žalobcom v 1. až 4. rade trovy konania vo výške 2469,08 eur k rukám ich právnej zástupkyne v lehote tridsiatich dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

O d ô v o d n e n i e :

I.**Konanie na správnom orgáne**

Rozhodnutím č. Co 16/2009-2/Fi zo dňa 16.12.2009 žalovaný, ako odvolací správny orgán, potvrdil odvolaním napadnuté rozhodnutie Správy katastra Zlaté Moravce č. C 11/2005-80 zo dňa 9.9.2009, ktorým nebolo vyhovené návrhu na zmenu údajov schváleného a zapísaného registra obnovenej evidencie pozemkov (ďalej len „ROEP“) v katastrálnom území Z. M. v zmysle § 7 ods. 6 zákona č. 80/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom, v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 180/1995 Z.z.“).

V odôvodnení rozhodnutia žalovaný uviedol, že po prešetrení rozhodnutia správy katastra a predloženého spisového materiálu má za to, že predmetné rozhodnutie vychádza zo správne zisteného skutkového stavu, pri procesnom postupe sa riadil právnym názorom odvolacieho orgánu, správny orgán vec po hmotnej stránke správne posúdil a v odôvodnení svojho rozhodnutia dostačujúcim spôsobom uviedol, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie.

Uviedol, že dotknuté osoby môžu uzatvoriť nepomenovanú písomnú zmluvu podľa § 51 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktorej obsahom bude dohoda o vypořádání vlastníckeho práva k dotknutým nehnuteľnostiam, ktorá bude predmetom konania o návrhu na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností a v prípade, ak sa dotknutí účastníci medzi sebou nedohodnú ohľadom vypořádania vlastníckeho práva a neuzatvoria dohodu, budú musieť spor o vlastnícke právo k nehnuteľnostiam riešiť prostredníctvom podania návrhu na súd podľa § 80 písm. c) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“), nakoľko riešenie sporov tohto typu patrí podľa § 7 ods. 1 O. s. p. do právomoci súdu a nie je žiadnym právnym predpisom zverené do právomoci správneho orgánu.

Žalovaný konštatoval, že spracovanie ROEP v katastrálnom území Z. M. bolo zadané na základe Zmluvy o dielo č. X. zo dňa 22.4.2006. V tom čase bol platný a účinný Metodický návod č. 984 410 MN-1/96 v znení s dodatkom č. 1/97 a v zmysle § 7 ods. 3 možno pri spracovaní vlastníckych vzťahov postupovať tak, že sa pri identifikácii viacerých parciel právneho stavu na jednu parcelu určeného operátu – tzv. bloky, uvedú vo forme spoluvlastníctva po dohode s katastrálnym odborom Obvodného úradu, v súčasnosti s príslušnou správou katastra.

Žalovaný ďalej poukázal na § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z.z., podľa ktorého o zmene údajov schváleného ROEP možno rozhodnúť do troch rokov od zápisu údajov registra do operátu katastra nehnuteľností. ROEP v katastrálnom území Z. M. bol schválený rozhodnutím dňa 27.9.2004 a do operátu katastra nehnuteľností bol zapísaný dňa 8.10.2004, z čoho vyplýva, že návrh na zmenu údajov, podaný dňa 7.3.2005, bol podaný v zákonom stanovenej prekluzívnej trojročnej lehote; avšak zákon ustanovuje, že o tomto návrhu musí byť v uvedenej lehote aj rozhodnuté a Správa katastra Zlaté Moravce o podanom návrhu rozhodla až dňa 09.09.2009, pričom prekluzívna trojročná márne uplynula dňa 8.10.2007 a aj preto žalovaný nemohol vyhovieť odvolaniu žalobcov.

II.

Konanie na prvostupňovom súde

Proti rozhodnutiu žalovaného podali žalobcovia včas spoločnú žalobu podľa § 247 a nasl. O. s. p. Krajský súd v Nitre ako súd prvého stupňa preskúmal napadnuté rozhodnutia žalovaného i správneho orgánu prvého stupňa, ako aj konanie, ktoré ich vydaniu predchádzalo a dospel k záveru, že v správnom konaní bol dostatočne zistený skutkový stav, na jeho základe bol vyvodený aj správny záver v súlade so zákonom a súd sa stotožnil s názorom žalovaného.

Ohľadne záveru žalovaného o výklade „prekluzívnej lehoty“ v zmysle § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z.z. krajský súd uviedol, že toto nemožno spájať s § 59 ods. 2 Správneho poriadku, lebo pre objektívne prekážky na strane správneho orgán nemôže byť účastník konania ukrátený na svojich právach, keďže táto preklúzia zo samotnej dikcie ustanovenia nevyplýva.

Krajský súd zdôraznil, že dualitu parciel registra „C“ a „E“ neodstraňuje ani ROEP schválený podľa zákona č. 180/1995 Z.z.; aj z § 6 ods. 2 veta druhá zákona č. 180/1995 Z.z. vyplýva, že v rámci ROEP sa priebeh hraníc pozemkov v prírode spravidla nezisťuje.

Krajský súd poukázal na § 1 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z.z., podľa ktorého môžu byť predmetom konania iba pozemky vymedzené plošne vlastníckymi vzťahmi alebo držbou, ktoré nie sú evidované alebo sú evidované neúplne podľa osobitných predpisov v súbore geodetických

informácií a v súbore popisných informácií, čo bolo splnené i v prejednávacom prípade u žalobcov, pretože i keď ich právni predchodcovia boli zapísaní v pozemnoknižnej (ďalej len „PKN“) vložke ako vlastníci parc. č. X. v jednej polovici a druhá polovica bola zapísaná na rodinu P. (čo podľa tvrdení vzniklo dohodou týchto rodín v minulosti), avšak po právnej stránke a úradnými – verejnými listinami tento stav nikdy nebol zapísaný do katastra nehnuteľností a výmery pozemkov neboli zamerané geometrickým plánom tak, aby hranice boli pevne vymedzené a zodpovedali realite. Preto za obdobie, odkedy bol prvý zápis v prospech právnych predchodcov žalobcov až po obdobie, kedy sa začala obnova evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim v konkrétnom katastrálnom území, došlo k mnohým zmenám a k narušeniu hraníc, ktoré v podstate ani neboli vytýčené. Preto aj údaje nemohli byť záväzné a nemožno z nich vychádzať tak, ako to tvrdili žalobcovia; ich tvrdenia môžu prispieť k objasneniu veci a k vyriešeniu vlastníckych vzťahov len dohodou, resp. súdnou cestou na základe určovacej žaloby. Preto aj krajský súd bol toho názoru, že v danom prípade išlo o spor vlastníctva medzi fyzickými osobami, ktorý nie je možné riešiť zmenou zápisu do katastra nehnuteľností postupom podľa § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z.z., lebo nešlo o rozpor zápisu s verejnou listinou alebo inou listinou, ale o rozdielny právny názor žalobcov na otázku vlastníctva k nehnuteľnostiam, ktoré boli vedené iba v pozemkovej knihe.

Podľa názoru krajského súdu postupovali oba správne orgány správne, keď nevyhoveli návrhu žalobcov, nakoľko je všeobecne známou skutočnosťou v ustálenej judikatúre súdov, že operát pozemkovej knihy nebol zjednotený s operátom pozemkového katastra a preto spracovateľ ROEP pre katastrálne územie Z. M. na podklade urovnávacieho zostavenia identifikoval do bloku parciel určeného operátu parcely pozemkovej knihy č. X., X., X.X. a X. tak, že tieto boli identifikované do bloku parciel určeného operátu ako parc. č. X., X., X. a X. a zapísané na LV č. X. okrem parc. č. X., ktorá bola vlastnícky usporiadaná na základe geometrického plánu v roku 2001 v prospech právnych nástupcov P., avšak vznikla tiež čiastočne aj z PKN parcely č. X.. Krajský súd konštatoval, že Metodický návod č. S74.20.73.41.10, ktorý slúžil spracovateľovi na spracovanie registra obnovenej evidencie pozemkov a v ktorom boli bližšie upravené podmienky a postup vyhotovenia registra, keďže zákon č. 180/1995 Z.z. do podrobností nerieši konanie o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim a pri spracovaní registra bolo potrebné vychádzať z iných právnych predpisov a údajov v zmysle katastrálneho zákona, nebol v rozpore so zákonom, ani s Ústavou Slovenskej republiky.

Krajský súd sa stotožnil s rozhodnutím žalovaného správneho orgánu, že tvrdenia žalobcov nie je možné riešiť v tomto konaní, lebo právnym prostriedkom na dosiahnutie zmeny zápisu v katastri nehnuteľností tak, aby zápisy zodpovedali právnemu stavu podľa ich tvrdení je iba určovací žaloba podľa § 80 písm. c/ Občianskeho zákonníka alebo dohoda spoluvlastníkov.

Z uvedených dôvodov rozhodol krajský súd o zamietnutí žaloby podľa § 250j ods. 1 O. s. p., keďže nezistil také vady konania, na ktoré by podľa § 250i ods. 3 O. s. p. musel prihliadnuť.

III.

Odvolanie žalobcov a vyjadrenie žalovaného

Proti rozsudku krajského súdu podali žalobcovia včas spoločné odvolanie z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ a § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p., keďže podľa ich názoru súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

V odvolaní žalobcovia uviedli, že sa nestotožnili s výkladom žalovaného ohľadne 3-ročnej prekluzívnej lehoty podľa § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z.z., ani s názorom krajského súdu, že v predmetnej veci ide o spor vlastníctva medzi fyzickými osobami, ktorý nie je možné riešiť zmenou zápisu do katastra nehnuteľností postupom podľa § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z.z., nakoľko správnomu orgánu bola daná právomoc rozhodnúť o zmene údajov schváleného registra, ak tento obsahuje údaje o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim, ktoré sú v rozpore s § 6 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z.z., pričom podľa § 6 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z.z. majú byť podkladmi na zostavenie registra aj údaje z katastrálneho operátu a týmito údajmi sú aj údaje obsiahnuté v pozemkovej knihe, avšak schválený register obsahuje také údaje, ktoré sú v príkrom rozpore s údajmi v pozemkovej knihe a s ostatnými listinami predloženými žalobcami.

Žalobcovia ďalej namietali, že pokiaľ správny orgán prvého stupňa pri schválení registra postupoval podľa Metodického návodu na spracovanie ROEP č. 984 410 MN-1/96 – úplné znenie s Dodatkom č. 1/97, postupoval v zmysle predpisu odporujúceho Ústave Slovenskej republiky a iným všeobecne záväzným právnym predpisom, keďže novší Metodický návod (účinný

od 1. apríla 2003) umožnil zakladanie spoluvlastníctva pri zostavovaní ROEP len po predchádzajúcom súhlase vlastníkov.

V odvolaní ďalej uviedli, že parcely pozemkovej knihy č. X., X., X.X. a X. boli identifikované do bloku parciel určeného operátu č. X., X., X. a X., avšak pri prepočte spoluvlastníckych podielov k parc. č. X., X. a X. sa neodpočítala výmera E-KN parc. č. X., ktorá bola pred schválením ROEP vysporiadaná geometrickým plánom a táto skutočnosť mala za následok zníženie spoluvlastníckeho podielu žalobcov k parc. č. X., X. a X. a teda ukrátenie na ich vlastníckych právach.

Krajský súd dospel podľa názoru žalobcov k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď v rozsudku uviedol, že parc. č. X. „vznikla tiež čiastočne i z pozemnoknižnej parcely č. X., čo nepopierajú ani žalobcovia“; práve naopak, z grafického náčrtu, doloženého do súdneho spisu žalobcami jednoznačne vidno, že E-KN parc. č. X. nebola vytvorená z PKN parc. č. X., a to ani čiastočne. Parc. č. X. vznikla z pôvodných PKN parciel č. X., X.X. a X., teda z parciel, ktoré patrili v minulosti výlučne rodine P. a nie z PKN parc. č. X., ktorú podľa zápisu v PKV č. X. vlastnili rodina P. a Š. po 1/2-ici.

Na základe uvedených skutočností žalobcovia žiadali, aby odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu tak, že rozhodnutie žalovaného aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie a aby im priznal náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcov vyjadril prípisom zo dňa 18.8.2010, v ktorom uviedol, že právni predchodcovia žalobcov boli zapísaní v PKN vložke ako vlastníci parc. č. X. vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu $\frac{1}{2}$ k celku a druhá polovica svedčila v prospech rodiny P., čo podľa tvrdení žalobcov vzniklo dohodou, avšak po právnej stránke a v súlade s verejnými listinami nebol tento stav nikdy zapísaný do operátu katastra nehnuteľností a výmery pozemkov neboli zamerané geometrickým plánom tak, aby hranice boli pevne vymedzené a zodpovedali realite. Vzhľadom na tieto skutočnosti bol aj krajský súd toho názoru, že ide o spor vlastníctva medzi fyzickými osobami, ktorý nie je možné riešiť zmenou zápisu v katastri nehnuteľností postupom podľa § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z.z., lebo nejde o rozpor zápisu s verejnou listinou alebo inou listinou.

Žalovaný ďalej uviedol, že spracovateľ ROEP konštatoval, že výmery, evidované v pozemkovej knihe, je možné považovať za smerodajné a identifikácia do blokov bola vykonaná v rámci možností s použitím dostupných operátov, pričom nie je možné deliť parcely určeného operátu inak, ako sú určené v zrovnávacom zostavení. Účastníci konania majú možnosť rozdeliť si spoluvlastníctvo evidované na LV č. X. k parcelám určeného operátu č. X., X. a X. v rámci riadneho právneho úkonu medzi spoluvlastníkmi s vyhotovením geometrického plánu na reálne rozdelenie nehnuteľností, pričom spracovateľ postupoval v súlade s § 7 ods. 3 Metodického návodu na spracovanie ROEP č. 984-410-MN-1/96, úplné znenie s dodatkom č. 1/97 a bloky boli zostavené v rámci celého katastrálneho územia podľa jedného a toho istého zrovnávacieho zostavenia a bez technického podkladu, ktorým je geometrický plán, nebolo možné vyriešiť vlastnícke vzťahy na právny stav, evidovaný v pozemkovej knihe.

Žalovaný poukázal aj na to, že žalobcovia boli prvostupňovým správnym orgánom poučení, že vlastníci, ktorých vlastnícke právo bolo dotknuté, môžu uzatvoriť dohodu podľa § 51 Občianskeho zákonníka alebo sa môžu obrátiť ohľadom riešenia sporu na príslušný súd (s poukazom na § 80 písm. c/ O. s. p.).

Podľa názoru žalovaného neuviedli žalobcovia žiadne nové skutočnosti, ani neoznačili dôkazy, ktoré by neboli známe a s ktorými by sa správne orgány, či krajský súd nevysporiadali, vzhľadom na čo navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd SR“) odvolanie zamietol podľa § 250ja ods. 3 O. s. p.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p. preskúmajú sudy v správnom súdnictve na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 247 ods. 1 O. s. p. sa v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, postupuje podľa druhej hlavy piatej časti

Občianskeho súdneho poriadku „Rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov“.

Podľa § 250i O. s. p. je pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Najvyšší súd SR, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobcov, uvedenými v opravnom prostriedku a či z takto vymedzeného rozsahu správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenými osobami v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.) a ide o rozsudok, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 v spojení s § 250s O. s. p.), dospel jednomyseľne k záveru, že odvolaniu žalobcov treba priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR, www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 28.7.2011 (§ 156 ods. 1 a 3 O. s. p.).

Z obsahu administratívneho spisu bolo zistené, že dňa 7.3.2005 podali žalobcovia na Správu katastra Zlaté Moravce návrh podľa § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z.z. na opravu údajov schváleného ROEP v katastrálnom území Z. M., v ktorom sa domáhali opravy evidovania vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam s parcelným č. X. o výmere 2575 m², parcelným č. X. o výmere 13 638 m² a parcelným č. X. o výmere 1124 m², zapísaných na LV č. X.. V návrhu žalobcovia uviedli, že nikdy nevlastnili podiel na PKN parc. č. X., X.X. a X.. Ich predkovia vlastnili podiel 1/2 na PKN parc. č. X. (zapísanej v PKN vložke č. X.), parc. č. X., X. o výmere 6550 m² a žalobcovia namietali identifikáciu PKN parc. č. X. do bloku parciel určeného operátu – do parc. č. X., X. a X., nakoľko do tohto bloku boli identifikované ďalšie PKN parcely – parc. č. X. (zapísaná v PKN vložke č. X.), parc. č. X.X. (zapísaná v PKN vložke č. X.) a parc. č. X. (zapísaná v PKN vložke č. X.), ku ktorým nemali žalobcovia nikdy evidované žiadne vlastnícke právo. Žalobcovia namietali aj výmeru, ktorá im prislúcha v zmysle určených spoluvlastníckych podielov, ktorá je

však menšia (len 2860,6 m²) ako polovica z pôvodnej výmery 6650 m² – 3375 m², evidovanej v pozemkovej knihe u parc. č. X. (zapísanej v PKN vložke č. X.).

Správa katastra zaslala dňa 6.5.2005 žiadosť o vyjadrenie k podanému návrhu spracovateľovi ROEP, ktorý vo svojom vyjadrení k námietkam k ROEP zo dňa 11.5.2005 uviedol, že nie je možné považovať výmery v PKN vložkách za smerodajné. Identifikácia parciel bola vykonaná do bloku v rámci možností dostupných operátov. Pozemnostné hárky reprezentovali skutočnú držbu a neboli zaknihované, t.j. nespĺňali náležitosti listiny, evidujúcej vlastnícke právo. Spracovateľ ROEP uviedol, že žalobcovia majú možnosť rozdeliť nehnuteľnosti v rámci riadneho právneho úkonu medzi spoluvlastníkmi.

Komisia na obnovu evidencie pozemkov a právnych vzťahov k nim na zasadnutí dňa 17.5.2005 návrh prerokovala a posúdila ako neopodstatnený, nakoľko údaje v LV č. X. sú v súlade s údajmi podľa § 6 od. 1 zákona č. 180/1995 Z.z., na základe čoho správa katastra rozhodnutím č. C 11/2005-5 zo dňa 25.5.2005 nevyhovela podanému návrhu na zmenu údajov schváleného ROEP pre nepreukázanie splnenia podmienok § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z.z.

Proti rozhodnutiu správy katastra podali žalobcovia odvolanie, ktorému Katastrálny úrad v Nitre, ako odvolací orgán, vyhovel a napadnuté rozhodnutie zrušil rozhodnutím č. Co 6/2005-2/Fe zo dňa 5.10.2005 a vec vrátil správe katastra na nové prejednanie a rozhodnutie.

Správa katastra rozhodla opätovne o nevyhovení návrhu žalobcov rozhodnutím č. C 11/2005-43 zo dňa 7.12.2005, ktoré bolo na základe podaného odvolania Katastrálnym úradom v Nitre zrušené dňa 28.3.2006 rozhodnutím č. Co 6/2005-5/Fe a vec bola vrátená opäť správe katastra.

Dňa 10.10.2006 podali žalobcovia na Okresný súd Nitra návrh na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, zapísaným na LV č. X., katastrálne územie Z. M. a návrh na zrušenie a vysporiadanie podielového spoluvlastníctva rozdelením veci. Okresný súd Nitra uznesením č. k. 8C 70/2006-72 zo dňa 24.7.2007 odmietol podanie žalobcov podľa § 43 ods. 2 O. s. p. a toto uznesenie bolo potvrdené aj Krajským súdom v Nitre (uznesením č. k. 6 Co 229/2007-81 zo dňa 31.1.2008).

Rozhodnutím č. C 11/2005-80 zo dňa 9.9.2009 správa katastra opätovne rozhodla o zamietnutí návrhu žalobcov na zmenu údajov schváleného ROEP. V odôvodnení uviedla, že úlohou spracovateľa ROEP bolo vyšetriť údaje o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim, pričom vychádzal z dostupného existujúceho operátu, a to z určeného operátu, ktorým bol operát pozemkového katastra, tzv. novomeračský operát z 30-tych rokov 20. storočia a právoplatných verejných listín. Súčasťou novomeračského operátu bol aj súpis užívateľov k parcelám pozemkového katastra, tzv. pozemnostné hárky. Užívací stav zistený v rámci tohto mapovania nebol nikdy potvrdený „súdnym komisárom“ ako platný právny stav evidovania vlastníckych vzťahov v rozsahu celého katastrálneho územia, nakoľko technicky nebolo možné (keďže pozemkový kataster nebol zjednotený s pozemkovou knihou) vykonať zmeny spoluvlastníctva v pozemkových vložkách bez vyhotovenia geometrických plánov. Technickým podkladom pre evidovanie PKN parcel boli krokárske náčrty, ktoré však neboli vyhotovené na žiadnom matematickom základe a výmery v nich boli určované siahou a v niektorých prípadoch odhadom. Operát pozemkovej knihy nebol zjednotený s operátom pozemkového katastra, takže PKN parcely boli identifikované na podklade zrovnávacieho zostavenia do bloku parcel určeného operátu tak, že parcely pozemkovej knihy č. X., X., X.X. a X. sa identifikovali do bloku parcel určeného operátu č. X., X., X. a X.. Časť z týchto parcel v zmysle GP č. X., ktorá zodpovedala parcele určeného operátu č. X., bola vlastnícky vysporiadaná a odčlenená do parcel registra C-KN č. X. zapísanej na LV č. X. a č. X. zapísanej na LV č. X..

Správa katastra ďalej uviedla, že vlastnícke práva evidované v pozemkovej knihe boli premietnuté na určený operát a spoluvlastnícke podiely boli určené s ohľadom na veľkosť výmery konkrétnej PKN parcely, percentuálne prepočítanej, s ktorou vstupovala do bloku parcel určeného operátu. Takto boli vypočítané predmetné spoluvlastnícke podiely, ktoré nezodpovedali podielom, evidovaným v pozemkovej knihe.

Na základe uvedeného dospela Správa katastra Zlaté Moravce k názoru, že spracovateľ postupoval v súlade § 7 ods. 3 Metodického návodu na spracovanie ROEP č. 984410 MN-1/96, úplné znenie s Dodatkom č. 1/97 a bloky holi vytvorené v rámci celého katastrálneho územia podľa toho istého zrovnávacieho zostavenia.

Aj proti tomuto rozhodnutiu správy katastra podali žalobcovia odvolanie, ktoré Katastrálny úrad v Nitre – žalovaný zamietol a potvrdil rozhodnutie správy katastra rozhodnutím č. Co 16/2009-2/Fi zo dňa 16.12.2009. Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 11S/25/2010-93 zo dňa 4.5.2010 žalobu žalobcov voči uvedenému rozhodnutiu žalovaného zamietol a žalobcovia sa v zákonom stanovenej lehote odvolali na Najvyšší súd SR.

Podľa § 1 ods. 1 a 2 zákona č. 180/1995 Z.z. sa v konaní o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim zisťujú dostupné údaje o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim a na ich základe sa zostavuje a schvaľuje ROEP, pričom predmetom konania sú pozemky vymedzené plošne vlastníckymi vzťahmi alebo držbou, ktoré nie sú evidované alebo sú evidované neúplne podľa osobitných predpisov v súbore geodetických informácií a v súbore popisných informácií, ak v zákone nie je ustanovené inak.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z.z. sa podklady potrebné na zostavenie registra zisťujú z údajov poskytnutých nájomcami pozemkov, pozemkovými spoločenstvami alebo inými oprávnenými osobami, z katastrálneho operátu, štátnych archívov, z listín predložených účastníkmi konania, z výpovedí svedkov a z iných dôkazov získaných najmä pri prešetrovaní v obci.

Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z.z. správny orgán zabezpečí zostavenie návrhu registra na základe údajov zistených podľa odseku 1 a ďalších podkladov. Priebeh hraníc pozemkov v prírode sa spravidla nezisťuje.

Podľa § 7 ods. 5 veta prvá zákona č. 180/1995 Z.z. je schválený register verejnou listinou, na základe ktorej katastrálny úrad zapíše údaje registra do katastra nehnuteľností.

Podľa § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z.z. ak schválený register obsahuje údaje o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim, ktoré sú v rozpore s údajmi podľa § 6 ods. 1, správny orgán po prerokovaní v komisii rozhodne o zmene údajov schváleného registra. Po právoplatnosti rozhodnutia správneho orgánu sa nové údaje zapíšu do katastra nehnuteľností. O zmene možno rozhodnúť do troch rokov od zápisu údajov registra do katastra nehnuteľností.

Žalovaný správny orgán vo svojom rozhodnutí uviedol, že návrh na zmenu údajov bol podaný dňa 7.3.2005, t.j. v zákonom stanovenej prekluzívnej trojročnej lehote, avšak zákon

ustanovuje, že o tomto návrhu musí byť v uvedenej lehote aj rozhodnuté a správa katastra o návrhu rozhodla až dňa 9.9.2009, pričom prekluzívna trojročná márne uplynula dňa 8.10.2007 a aj preto nemohol žalovaný vyhovieť odvolaniu žalobcov. Krajský súd k tomu síce uviedol, že pre objektívne prekážky na strane správneho orgán nemôže byť účastník konania ukrátený na svojich právach, keďže táto preklúzia zo samotnej dikcie ustanovenia nevyplýva, avšak viac sa touto námietkou nezaoberal. Keďže žalovaný použil uvedenú skutočnosť (uplnytnutie 3-ročnej lehoty) ako jeden z hlavných dôvodov zamietnutia návrhu žalobcov, považoval odvolací súd iba vyššie uvedené konštatovanie krajského súdu za nedostatočné. V § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z.z. je uvedené, že o zmene údajov schváleného ROEP možno rozhodnúť do troch rokov od zápisu údajov registra do katastra nehnuteľností, avšak uvedené ustanovenie nemožno využiť v neprospech účastníkov konania – žalobcov, ktorí riadne a včas podali návrh na zmenu údajov (dňa 8.10.2004 bol schválený ROEP zapísaný do katastra nehnuteľností a už dňa 7.3.2005 podali žalobcovia návrh, t. j. 5 mesiacov od zápisu), konania sa aktívne zúčastňovali a to, že správa katastra právoplatne nerozhodla počas obdobia 2 rokov a 7 mesiacov (keďže jej rozhodnutie vo veci bolo dvakrát zrušené a vrátené správe katastra na nové prejednanie) nemôže svedčiť v neprospech žalobcov. Na uvedenú skutočnosť mal krajský súd prihliadnuť, keďže túto skutočnosť žalovaný nesprávne právne posúdil.

Žalobcovia ďalej namietali, že založením spoluvlastníctva pri zostavovaní ROEP v súlade s Metodickým návodom na spracovanie ROEP č. 984 410 MN-1/96, úplné znenie s Dodatkom č. 1/97, postupoval žalovaný v zmysle predpisu odporujúceho Ústave Slovenskej republiky a iným všeobecne záväzným právnym predpisom. S uvedenou námietkou sa riadne nevysporiadal žalovaný, ani krajský súd.

Vlastnícke právo je základné prirodzené ľudské právo. Súčasná platná právna úprava nadväzuje na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv podpísanú v New Yorku v roku 1948, ktorá v čl. 17 ustanovuje, že každý má právo na vlastný majetok tak sám, ako aj v spoločenstve s inými a nikto nesmie byť svojvoľne zbavený vlastného majetku. Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) vo svojom pôvodnom znení garanciu vlastníckeho práva neobsahoval, tá sa do Dohovoru dostala prostredníctvom Dodatkového protokolu k Dohovoru z roku 1952, kde je v čl. 1 uvedené, že každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok a nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu

a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva. Predchádzajúce ustanovenie však nebráni právu štátov prijímať zákony, ktoré považujú za nevyhnutné, aby upravili užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom a zabezpečili platenie daní a iných poplatkov alebo pokút.

Podľa čl. 20 ods. 1 veta prvá a druhá Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavy SR“) má každý právo vlastniť majetok a vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Podľa čl. 20 ods. 4 a 5 Ústavy SR je vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu. Iné zásahy do vlastníckeho práva možno dovoliť iba vtedy, ak ide o majetok nadobudnutý nezákonným spôsobom alebo z nelegálnych príjmov a ide o opatrenie nevyhnutné v demokratickej spoločnosti pre bezpečnosť štátu, ochranu verejného poriadku, mravnosti alebo práv a slobôd iných. Podmienky ustanoví zákon.

Žalovaný sa vo svojom rozhodnutí odvoláva na Metodický návod na spracovanie ROEP č. 984 410 MN-1/96, úplné znenie s Dodatkom č. 1/97, podľa ktorého bolo možné pod dohodu so správou katastra postupovať tak, že vlastnícke vzťahy sa pri identifikácii viacerých parciel právneho stavu na jednu parcelu určeného operátu uvedú vo forme spoluvlastníctva. Neskôr prijatý Metodický návod č. MN 74.20.73.41.10 však už založenie spoluvlastníctva podmienil súhlasom vlastníkov alebo iných oprávnených osôb.

Krajský súd vo svojom rozhodnutí nepochopiteľne uvádza, že spracovateľovi slúžil na spracovanie ROEP novší Metodický návod č. MN 74.20.73.41.10, ktorý nie je v rozpore so zákonom, ani s Ústavou SR. Krajský súd sa tak vôbec nevysporiadal s námietkou žalobcov, že založenia spoluvlastníctva v zmysle staršieho metodického pokynu bolo v rozpore so zákonmi a Ústavou SR.

Odvolačiaci súd považoval za potrebné uviesť, že metodický návod síce slúži pre potreby správnych orgánov, ktoré z neho pri svojom rozhodovaní vychádzajú, avšak nejde o všeobecne záväzný predpis, slúži na interné účely a ako taký musí byť v súlade s Ústavou SR a zákonmi SR

a v prípade, že nastal nejaký rozpor, bol správny orgán povinný rozhodnúť v súlade so zákonmi a Ústavou SR.

Nakoľko sa žalovaný v rozhodnutí iba odvoláva na metodický pokyn bez posúdenia, či založeným spoluvlastníctva bez súhlasu dotknutých osôb nemohlo dôjsť k porušeniu ich základných práv, garantovaných ústavou a ani krajský súd sa uvedenou otázkou nezaoberal, odvolací súd nemohol vysporiadať sa s touto námietkou žalobcov preskúmať.

K rovnakému záveru nepreskúmateľnosti rozhodnutia žalovaného dospel odvolací súd pri námietke žalobcov, že správny orgán postupoval pri zápise podielov v rozpore s ust. § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 180/1995 Z.z., na ktoré síce žalovaný v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal, ale s konkrétnymi námietkami žalobcov o rozpore ROEP s podkladmi na zostavenie registra sa nevysporiadal.

Z uvedených dôvodov mal krajský súd dospieť k záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovaného trpí uvedenými vadami (spočívajúcimi v tom, že žalovaný ako jeden z dôvodov zamietnutia návrhu žalobcov nesprávne uviedol uplynutie 3-ročnej lehoty a že sa nevysporiadal s námietkou možného porušenia základného práva žalobcov na ochranu vlastníckeho práva), pričom tieto vady spôsobili nepreskúmateľnosť rozhodnutia žalovaného a boli spôsobilé vyvolať jeho zrušenie a vrátenie veci žalovanému na ďalšie konanie.

Keďže na uvedenú okolnosť krajský súd neprihliadol, dospel odvolací súd k záveru o potrebe zmeny napadnutého rozsudku tak, že je účelné rozhodnutie správneho orgánu pre nepreskúmateľnosť zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 250ja ods. 3 O. s. p.).

O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd SR podľa § 250k ods. 1 O. s. p. a § 151 ods. 1 a 5 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. tak, že žalobcom, ktorí mali úspech vo veci, priznal právo na náhradu trov konania podľa vyčíslenia ich právnej zástupkyne v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“) v sume 2.469,08 eur, ktorá pozostáva z:

1. *trov prvostupňového konania vo výške 2133,80 eur*, a to:
 - za zaplatený súdny poplatok za žalobu vo výške **66 €**

- z náhrady trov právneho zastúpenia za 5 úkonov právnej služby vykonaných do 31.5.2010:
 - prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom (§ 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky) v sume 120,23 € – 20 % (§ 13 ods. 2 vyhlášky účinnej do 31.5.2010) x 4 (počet účastníkov) = **384,72 €**
 - písomné podanie na súd vo veci samej – podanie žaloby (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky) v sume 120,23 € – 20 % (§ 13 ods. 2 vyhlášky účinnej do 31.5.2010) x 4 (počet účastníkov) = **384,72 €**
 - účasť na pojednávaní dňa 20.4.2010 (vo vyčíslení bol nesprávne uvedený dátum pojednávania – namiesto 20.4.2010 bol uvedený dátum 12.4.2010) podľa § 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky v sume 120,23 € – 20 % (§ 13 ods. 2 vyhlášky účinnej do 31.5.2010) x 4 (počet účastníkov) = **384,72 €**
 - písomné podanie na súd vo veci samej – podanie písomného vyjadrenia zo dňa 21.4.2010 (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky) v sume 120,23 € – 20 % (§ 13 ods.2 vyhlášky účinnej do 31.5.2010) x 4 (počet účastníkov) = **384,72 €**
 - účasť na pojednávaní dňa 4.5.2010 (§ 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky) v sume 120,23 € – 20 % (§ 13 ods. 2 vyhlášky účinnej do 31.05.2010) x 4 (počet účastníkov) = **384,72 €**
- z paušálu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky vo výške 7,21 € x 4 (počet účastníkov) x 5 (počet úkonov) = **144,20 €**

2. trov odvolacieho konania vo výške 335,28 eur, a to:

- za zaplatený súdny poplatok za odvolanie vo výške 66 €
- z náhrady trov právneho zastúpenia za 1 úkon právnej služby vykonaný po 31.5.2010:
 - písomné podanie na súd vo veci samej – podanie odvolania zo dňa 2.8.2010 (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky) v sume 120,23 € – 50 % (§ 13 ods. 2 vyhlášky účinnej po 31.5.2010) x 4 (počet účastníkov) = **240,44 €**
- z paušálu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky vo výške 7,21 € x 4 (počet účastníkov) x 1 (počet úkonov) = **28,84 €**

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcom vyššie uvedenú náhradu trov konania vo výške 2469,08 eur k rukám ich právnej zástupkyne M.. I.. E. S. (v zmysle § 149 ods. 1 O. s. p. v spojení s §

246c ods. 1 veta prvá O. s. p.), na účet vedený v T. B., A., číslo účtu X. v lehote tridsiatich dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. júla 2011

JUDr. Zuzana Ďurišová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská